

กัณหาการุณ

สถานที่ติดต่อ

เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำพวยน้ำร้อน

ม.6 ตำบลบ้านมุง

อำเภอเนินมะปราง

จังหวัดพิษณุโลก 65190

โทรศัพท 0 - 1604 - 1950

ส่วนอนุรักษสัตว์ป่า
สำนักอนุรักษทรัพยากรธรรมชาติ
กรมป่าไม้

เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำพวย Tham Pha To Phou Monitoring Area

เขตห้ามล่าสัตว์ป่ากำแพงพูน

อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2526 พื้นที่ที่ได้รับการประกาศเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของป่าสงวนแห่งชาติป่าลุ่มน้ำวังทองฝั่งซ้าย มีอาณาเขตครอบคลุมท้องที่ ตำบลเนินมะปราง ตำบลบ้านน้อยชุมชีvely ตำบลบ้านมุง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยมีเนื้อที่ทั้งหมด 1,775 ไร่

ลักษณะทางธรณีวิทยา

เป็นเขาหินปูน อยู่ในมหายุคพาลีโอซีน (Palaeocene) และอยู่ในยุคย่อยคาร์บอนิเฟอรัส (Carboniferus) มีอายุราว 360 - 286 ล้านปีมาแล้ว เป็นภูเขาที่ทอดตัวยาวตามแนวเหนือ - ใต้ หินปูนบริเวณนี้ส่วนมากเกิดจากการทับถมของเปลือกหอย ฟอสฟอรัสทะเล หรือปะการัง มีการตกตะกอนทางเคมีอยู่น้อยมาก จากการศึกษาและจำแนกซากดึกดำบรรพ์ ทำให้ทราบว่าบริเวณนี้เคยเป็นทะเลมาก่อน

ลักษณะภูมิประเทศ

เป็นภูเขาหินปูนลูกโดด หน้าผาสองชั้น ภูเขา มีลักษณะคล้ายรูปเกือกม้า ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 236 เมตร มีที่ราบเล็ก ๆ ตามหุบเขา มีลำน้ำไหลลอดผ่านภูเขา 2 แห่ง ซึ่งมีน้ำไหลผ่านตลอดปี ลักษณะเช่นนี้พบได้น้อยมากในประเทศไทย

พรรณไม้และสัตว์ป่า

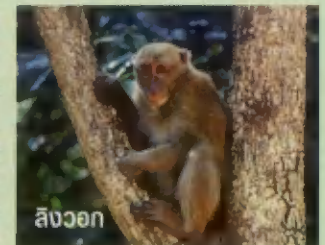
ป่าไม้โดยทั่วไปเป็นพันธุ์ไม้ชนิดที่ขึ้นได้บนเขาหินปูน เช่น ไทร สลัดได จันทน์ผา ฯลฯ จัดเป็นสังคมพืชบนเขาหินปูน สามารถทนร้อนและทนแล้งได้ดี นอกจากนี้ยังมีพืชที่ขึ้นตามที่ราบริมลำห้วย เช่น หวายขม บริเวณป่าดิบแล้งยังมีพันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ตะแบก ยางมะค่าโมง มะหาด มะเดื่อ ฯลฯ

ป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์บนเขาหินปูน เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยและหลบภัยที่ดีของสัตว์ป่านานาชนิด เช่น เลียงผา หมูป่า หมีคน เม่นใหญ่ เม่นหางพวง เสือปลา นิ่ม ฯลฯ นักท่องเที่ยวสามารถพบเห็นสัตว์ป่าที่อยู่ในธรรมชาติอย่างใกล้ชิดได้ เช่น ลิงวอกและกระรอก รวมทั้งค้างคาวปากย่นที่มีจำนวนนับล้านตัว จะบินเป็นสายเพื่อออกหากินในเวลาเย็นของทุกวัน

นอกจากนี้ยังมีนกประจำถิ่นและนกอพยพอีกหลายชนิด ได้แก่ นกกางเขนดง นกกระรางหัวหงอก นกกิ้งก่าจับแมลงคอแดง นกคอบัวตม ฯลฯ

มิ่น

ลิงวอก

นกจับแมลง
ชุกคำ

เลียงผา

T เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาทำพล

HAM PHA TA PHON NON-HUNTING AREA

บริเวณที่น่าสนใจ

ถ้ำนเรศวร ภายในมีหินย้อยรูปทรงคล้ายพระมาลา เบี่ยงของพระนเรศวร จึงเป็นที่มาของชื่อถ้ำ หินงอกและ หินย้อยในถ้ำนี้มีความสวยงามมาก และมีรูปทรงแปลก ๆ เป็นถ้ำที่เหมาะสมสำหรับนักผจญภัย เพราะทางเข้าไปยังห้องโถง ค่อนข้างลำบาก เนื่องจากต้องคุกเข่าคลานเข้าไปทีละคน ไม่ควรเข้าไปเกิน 10 คน อาจจะเป็นอันตรายได้ เพราะอากาศ มีน้อย

ถ้ำเรือ ภายในถ้ำพบรูปรอยคล้ายเรือคว่าอยู่บน เพดานถ้ำ เกิดจากการที่น้ำท่วมซ้ำแล้วซ้ำเล่า ทำให้ผนังถ้ำ ถูกกัดเซาะและเกิดการละลาย จนดูคล้ายรูปเรือคว่าในที่สุด ในฤดูแล้งระดับน้ำในลำห้วยที่ไหลลอดผ่านถ้ำมีปริมาณลดลง สามารถเดินเที่ยวชมความงามของถ้ำได้สะดวก

ชากดึกดำบรรพ์ เมื่อประมาณ 360 ล้านปี ล่วงมาแล้ว บริเวณนี้เคยเป็นทะเล มีสิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่มากมาย เช่น ปะการัง หอยสองฝาไม้เท่ากัน จำพวก หอยตะเกียงยักษ์ พลัปปลึงทะเล สาหร่ายทะเล สิ่งมีชีวิต เหล่านี้เมื่อตายลง บางส่วนจะผุพังสลายตัวไปตามธรรมชาติ บางส่วนจะถูกเก็บรักษาไว้ในชั้นหินกลายเป็นชากดึกดำบรรพ์ ปรากฏให้เห็นอยู่ถึงปัจจุบันนี้

อักษรญี่ปุ่น ตัวอักษรปริศนาที่สลักไว้บนก้อนหิน บางตัวมีความหมายว่า "ถูกต้อง" ชาวบ้านเชื่อว่าบริเวณนี้เคย เป็นทางเดินทัพของทหารญี่ปุ่น เมื่อสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

ดินย้อย

ถ้ำเต่า เดิมถ้ำนี้มีเต่าอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก และสามารถเดินทะลุไปอีกฟากหนึ่งได้ ในฤดูน้ำหลากจะพัดพาเอา ตะกอนดินเข้ามาในถ้ำเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนปิดปากถ้ำ ทำให้จำนวนเต่าลดลงและหมดไปในที่สุด

ถ้ำลอด ถ้ำนี้เกิดจากน้ำกัดเซาะเป็นลำน้ำทะเลภูเขา มีน้ำไหลผ่านตลอดทั้งปี สามารถเดินข้ามไปอีกฟากหนึ่งได้ ทางเดินสะดวกสบายในฤดูแล้ง แต่ค่อนข้างลำบากในฤดูฝน ด้านในถ้ำอากาศจะเย็นสบายและกว้างขวาง อีกด้านหนึ่งเป็นที่ตั้งของวัดและสำนักสงฆ์ และยังเป็นที่อยู่ของลิงวอกจำนวนมาก

ถ้ำผาแดง อาจเป็นเพราะบนหน้าผาเหนือปากถ้ำ มีสีแดงเคลือบอยู่ จึงเป็นที่มาของชื่อถ้ำ ในอดีตเคยเป็นที่อยู่ของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ จากการสำรวจพบเศษภาชนะดินเผา ตกแต่งด้วยลายเชือกทาบและสะเก็ดหินทิ้งกองไว้บนพื้นถ้ำ

ในปัจจุบันโครงสร้างของถ้ำมีความเหมาะสม จึงเป็นที่อยู่อาศัยของค้างคาว 2 ชนิด คือ ค้างคาวปากย่น (*Tadarida plicata*) และ ค้างคาวปีกถุงเคราดำ (*Taphozous melanopogon*) เป็นค้างคาวกินแมลง ที่ช่วยกำจัดศัตรูพืชให้กับเกษตรกร

เพิงผาฝ่ามือแดง ย้อนอดีตไปเมื่อ 4,000 ปีที่ผ่านมา สิ่งที่เป็นหลักฐานชัดเจนว่า มนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ได้ใช้บริเวณนี้เป็นที่อยู่อาศัย คือ ภาพเขียนสีที่ผนังเพิงผาแห่งนี้ งานศิลปะถ้ำรูปมือและภาพลายเส้นมีทั้งหมด 35 ภาพ ใช้วิธีนำยางไม้มาผสมกับแร่เหล็กสีแดงที่ชื่อ เฮมาไทต์ (Hematite) ทาลงบนฝ่ามือ แล้วทาบบนผนังหิน มีทั้งมือเด็กและมือผู้ใหญ่ รูปมือที่เขียนไว้ถือเป็นงานศิลปะแรกที่มีมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ทำขึ้น

เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติเพิงผาฝ่ามือแดง เป็นเส้นทางระยะประมาณ 1,400 เมตร มีสถานีสื่อความหมาย 10 สถานี สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาเรื่องราวของธรรมชาติพรรณไม้ และสัตว์ป่า นักท่องเที่ยวสามารถเดินชมธรรมชาติได้ด้วยตนเอง หรือให้เจ้าหน้าที่เป็นผู้นำทาง

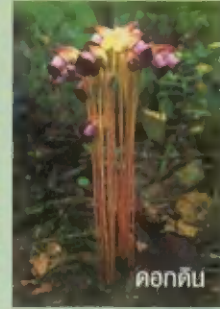
ถ้ำค้างคาว เป็นถ้ำที่มีพื้นที่ภายในกว้างใหญ่ ทางลงเข้าถ้ำค่อนข้างสูงชันและอันตราย ทำให้ธรรมชาติในถ้ำยังคงความบริสุทธิ์ มีหินงอก หินย้อยที่สวยงามรูปร่างแปลกตา บริเวณกลางถ้ำมีน้ำขังตลอดปี จึงเป็นที่อยู่ของสัตว์ป่าหลายชนิด

จับนกพา

บนดิน

ดอกดิน

ท่านเป็นผู้หนึ่งที่สามารถช่วยรักษาให้ทรัพยากรธรรมชาติคงอยู่อย่างยั่งยืนต่อไปได้ โดยปฏิบัติตามคำแนะนำดังนี้ คือ

- ไม่ล่าสัตว์ป่า เก็บหรือทำอันตรายแก่ไข่หรือรังของสัตว์ป่า
- ไม่ตัดไม้ทำลายป่าและเก็บหาของป่า
- ไม่ส่งเสียงดังจนเป็นที่รบกวนแก่ผู้อื่น และสัตว์ป่า
- ช่วยระมัดระวังมิให้เกิดไฟไหม้ป่า
- ทิ้งขยะมูลฝอยในที่ที่จัดไว้
- ไม่ควรขีดเขียนหรือปิดป้ายโฆษณาใด ๆ

การเดินทาง

โดยทางรถยนต์ เริ่มจากตัวเมืองพิษณุโลก ไปตามเส้นทางพิษณุโลก - หล่มสัก ถึงอำเภอวังทองแล้วเลี้ยวขวาตามเส้นทางวังทอง - สากเหล็ก ถึงบ้านกกไม้แดง เลี้ยวซ้ายไปอำเภอนเนินมะปราง จากอำเภอนเนินมะปรางอีกประมาณ 12 กิโลเมตร จะถึงที่ทำการเขตฯ รวมระยะทางประมาณ 80 กิโลเมตร